

jeg er af den Mening, at dersom al Dfring var afløst i dette Øjeblik, vilde det være en stor, en bethdelig Hindring for en saadan Lovs Gennemførelse, og jeg taler dog med nogen Erfaring i saa Henseende. Jeg kan forsikre det ærede Medlem, at det, at Præstelønningsloven har været nær ved at glide — og det vide vi, at den var i Halvfjerdsnerne, i alt Fald en Gang — skyldtes netop denne Præmie, at Offeret bortfaldt, og det tror jeg er Tilfældet endnu. Jeg vil for øvrigt sige, at dersom man vedtog nærværende Lovforslag, og samtidig dermed en af de ærede foregaaende Ministres Forslag paa ny kom frem her eller i Folketinget, saa maatte dog Følgen af en Offerafløsning i sin Almindelighed blive, at de Sogne, der have afløst for bestandig, som det hedder, blive tillede under samme Vilkaar som de, der ikke have afløst. Det vil altsaa sige, at naar der vedtages en Lønningslov, hvorefter Dfringen til Præsterne bortfalder, saa maa det ogsaa ske i alt Fald for Præsternes Vedkommende i de Sogne, der have afløst. Ellers vilde man virkelig gøre disse Sogne Uret. Jeg ser meget vel, at man i det Lønningslovforslag, der foreligger i Folketinget, har indsat en § 20, som siger, at der skal ofres i 5 Aar eller rettere betales Afslønningssum i 5 Aar, efter det tiaarige Gennemsnit. Man har erkendt, at det var galt, om Dfringen først kom til at bortfalde ved Balance i Embedet, og saa har man lagt som saa: Det skal bortfalde paa een Gang, og for at stille Sognemenighederne ens, skal det saa vedvare i 5 Aar ubetinget, enten til Præsten eller til Statskassen. Bliver Præsten ved at sidde i Embedet, faar han naturligvis Offeret i den Tid og senere af Statskassen, saa ham kan det være ligegyldigt. Det er jo vist ogsaa ganske rigtigt. Det vilde derfor være en blodig Uret mod de Sogne, der nu afløste, enten efter dette Lovforslag eller uden det, om de skulde vedblive med at hve Bederlag for Ofret. Det maa selvfølgelig siges her i dette Lovforslag, dersom det ophøjes til Lov, for ellers vil det let bevirke, at de sige: Nej, vi have en Lønningslov i Vente. Det har sikkert bevirket mange Steder, at man har set Tiden an, saa det kunde være en Hjælp til at fremme Afløsning, dersom man satte i nærværende Lovforslag, at naar en Lønningslov vedtages, komme de, hvad Dfringen angaar, ind under denne Lovs Regler. Ellers tror jeg heller ikke, man kommer ret vidt med dette Lovforslag, dersom det bliver til Lov.

Med det ærede 5te Medlem for 9de Kredts (S. Jensen) var jeg enig i adskilligt, men i andet meget uenig. Det forekommer

mig, at han egentlig udtalte sig for, at selv efter at vore Præster og Lærere vare satte paa fast Løn, skulde Dfringen vedblive som frivillig. Det er jeg en bestemt Modstander af. Det vilde kun føre til, at vi ad den Vej fik en ny Lov om nogle Aar. Jeg staar paa det Standpunkt — jeg var ikke saa klar over det, da vi i sin Tid behandlede Lovforslaget i Folketinget, som jeg senere er bleven — at naar Ofret er afløst, saa bør vi ikke mere tilbage til det. En anden Sag er det, at man aldrig kan forhøje at give almindelige Gaver uden Sammenhæng med de enkelte Handlinger. Der er jo ogsaa kommet Røster frem om at forhøje det, men saa vidt gaar jeg ikke. Men naar Dfringen er afløst, saa Punktum med den Ting, saa skal der ikke være Tale om frivillig Dfring i Anledning af de enkelte Handlinger. Men det forekommer mig, at den ærede Landstingsmand overhovedet var imod, at Dfringen kunde afløses ogsaa for Skolelærernes Vedkommende. Derpaa ere jo imidlertid alle Lønningslovene gaaede ud, og den ærede Landstingsmand plejer jo ellers, saa vel som hans Meningsskæller — hvad for saa vidt i høj Grad er en Ros for dem — at staa paa de saakaldte gamle Standpunkter; men det gamle Standpunkt i saa Henseende — Folketingets og Rigsdagens gamle Standpunkt — er det, der ogsaa ligger i Præstelønningslovforslagets § 22, at samtidig med, at Pligten til at ofre til Præsterne falde bort, saa bortfalder ogsaa Dfringen til Skolelærerne. Da dette Offer jo bitterlig er en Del af Skolelærernes Løn, hedder det utrykkelig, at de skulle have en Erstatning derfor, som svarer til et Gennemsnit af det 10-aarige Offerbeløb. Det bliver givet ubetinget, og jeg kan ikke se, at der skulde være det allermindste i Vejen for det. Jeg tror, at skulle vi vente paa den almindelige Lønningslov for Skolelærere, komme vi til at vente længe; jeg tror vi vanskeligt saa den. Derimod tror jeg, efter mit Kendskab, som jo kan være ringe nok, til Stemninger og Forhold, at Præstelønningsloven ligger ikke saa fjernt. Det er mit Haab, og jeg synes ogsaa, det er i høj Grad nødvendigt, at vi saa den; thi naar den ærede Landstingsmand for 7de Kredts (Bjerre) sagde, at Præsterne have alt for lidt, maa det jo efter hans Standpunkt være i høj Grad nødvendigt, at vi saa den. Jeg gaar nu ikke ud fra det samme Standpunkt som det ærede Medlem. Jeg vil snarere sige, at Præsterne lønnes paa en fejlagtig Maade. Jeg tror, at de unge Teologer — undskyld, at jeg siger det, der er jo ingen Regel uden